ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση



Παναγιώτης Κάτσαρης, Πρόεδρος Συλλόγου Εργαζομένων στον ΕΛΓΟ «Δήμητρα»

«Ίσως πρόκειται για τις μαζικότερες κινητοποιήσεις των τελευταίων δεκαετιών, με ενεργή παρουσία των μικρομεσαίων αγροτών και ένα κομμάτι νέων αγροτών που αναζητά προς τα αριστερά», σημειώνει στο Πριν ο Παναγιώτης Κάτσαρης, γεωπόνος – βιοτεχνολόγος και Πρόεδρος του Συλλόγου Εργαζομένων στον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό «Δήμητρα».

Συνέντευξη στον **Μάκη Γεωργιάδη**

Ποια είναι η έκταση των αγροτικών αγώνων; Ισχύει πως είναι οι πιο μαζικοί των τελευταίων ετών;

Από την εποχή που ήμουν φοιτητής έχω δει δεκάδες αγροτικές κινητοποιήσεις, είναι όμως η πρώτη φορά, που αγρότες έχουν βγεί στο δρόμο σε κάθε γωνιά της χώρας. Και είναι λογικό αυτό μια και πλήττονται στο σύνολό τους από τα μέτρα της κυβέρνησης. Εκτός αυτού είναι εμφανής και η μεγάλη μαζικότητα των κινητοποιήσεων σε όλη τη χώρα. Με αυτά τα δυο δεδομένα μπορούμε να πούμε ότι ίσως πρόκειται για τις μαζικότερες κινητοποιήσεις των τελευταίων δεκαετιών. Είναι αξιοσημείωτο ότι για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες σε πολλές επαρχιακές πόλεις είχαμε κοινή συμμετοχή των αγροτών σε απεργιακές κινητοποιήσεις εργαζομένων, ελεύθερων επαγγελματιών, εμπόρων κλπ, με εντυπωσιακά αποτελέσματα σε σχέση με τον όγκο και τον παλμό των διαδηλώσεων.

Τι βγάζει τους αγρότες στους δρόμους;

Η επιφανειακή προσέγγιση στο παραπάνω ερώτημα θα απαντούσε ... το συντεχνιακό τους συμφέρον. Όμως η εκτίμησή μου είναι ότι αυτή τη φορά δεν είναι μόνο αυτό. Όποιος πέρασε λίγο χρόνο στα μπλόκα συνομιλώντας μαζί τους κατάλαβε ότι πέρα από το προφανές (βλέπε μέτρα για τη φορολόγηση, το ασφαλιστικό τους κλπ) το καζάνι έβραζε εδώ και καιρό. Άλλωστε οι αγρότες δεν είναι ξεκομμένοι από την υπόλοιπη κοινωνία, που καταναλώνει κατά κύριο λόγο τα προϊόντα τους. Ένας επιπλέον λόγος είναι ότι ένα μεγάλο τμήμα των αγροτών που κινητοποιούνται χτυπήθηκε και από τις περικοπές των επιδοτήσεων στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ της ΕΕ, με τα μειωμένα κονδύλια.

Έχουν όμως τα ίδια συμφέροντα όλοι οι αγρότες;

Αυτή η ερώτηση συμπληρώνει την προηγούμενη σε ένα βαθμό. Στο δρόμο αυτή τη φορά έχουν πολύ σημαντικό ρόλο οι μικροί και μεσαίοι αγρότες, που στην ουσία αν περάσουν αυτά τα μέτρα κατανοούν ότι θα βγουν εντελώς έξω από την παραγωγή και δε θα μπορούν καν να επιβιώσουν. Σίγουρα τα κέρδη των μεγαλοαγροτών θα μειωθούν αλλά η μικρομεσαία αγροτιά είναι αυτή που δέχεται θανάσιμο πλήγμα από αυτά. Προφανώς λοιπόν δεν έχουν όλοι οι αγρότες τα ίδια συμφέροντα. Οι μεγαλοαγρότες παζαρεύουν μια πιο ελαφριά φορολογία και μόνο, ενώ για την πλειοψηφία των 500.000 περίπου μικρομεσαίων αγροτών η μοναδική σωτηρία είναι η συνολική ανατροπή του σχεδιασμού της κυβέρνησης.

Ο Α. Τσίπρας κάλεσε τους αγρότες σε διάλογο και μίλησε για κάποιες βελτιώσεις στο νομοσχέδιο. Υπάρχει περιθώριο για βελτιώσεις ή απαιτείται συνολική απόσυρση;

Νομίζω από τα προηγούμενα είναι προφανές ότι η έκκληση του Τσίπρα έχει αποδέκτες μόνο τη μερίδα των μεγαλοαγροτών που απλά θέλουν να παζαρέψουν πόσα από τα κέρδη τους θα κληθούν να πληρώσουν. Αντίθετα για τη μεγάλη πλειοψηφία, που αποτελούν οι μικρομεσαίοι αγρότες, η απόσυρση του νομοσχεδίου είναι μονόδρομος. Σε αυτή τη βάση η πλειοψηφία της αγωνιζόμενης αγροτιάς πρέπει να κατανοήσει ότι μόνο η συνολική απόσυρση του νομοσχεδίου και η ανατροπή της κυρίαρχης πολιτικής πρέπει να είναι η κόκκινη γραμμή των αιτημάτων αυτού του αγώνα.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει πως θα βοηθήσει τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, φτιάχνοντας το Μητρώο Αγροτών. Θα αποτελέσει αυτό μια θετική εξέλιξη;

Το μητρώο αγροτών είναι η καραμέλα, που όλες οι κυβερνήσεις έβαζαν μπροστά στις κινητοποιήσεις των αγροτών, μια καραμέλα όμως με πολύ πικρή γεύση για την πλειονότητα των μικρομεσαίων αγροτών. Και εξηγώ αμέσως γιατί. Σε περίπτωση που δημιουργηθεί τέτοιο μητρώο άνετα θα μπορούν να ενταχθούν σε αυτό εκτός από τους μεγαλοτσιφλικάδες, μεγάλες Ανώνυμες Εταιρείες γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Μπουτάρης, Τσάνταλης, Πόρτο Καράς κλπ) αλλά και μοναστήρια, μεγαλογιατροί μεγαλοεργολάβοι κλπ., που έχουν στην κατοχή τους ή μισθωμένες μεγάλες εκτάσεις με καλλιέργειες. Αντίθετα δε θα μπορούν να ενταχθούν και άρα να λαμβάνουν επιδοτήσεις περίπου 400.000 με 500.000 αγροτοεργάτες και εργατοαγρότες. Με αυτό τον τρόπο θα αναγκαστούν να βγούν από την παραγωγή και θα συγκεντρωθεί η γη σε ακόμη λιγότερα χέρια. Θετική εξέλιξη για τους λίγους και όχι για τους πολλούς όπως υποστηρίζει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Υπάρχει άλλος δρόμος για μια αγροτική παραγωγή προς όφελος του λαού, των αγροτών και του περιβάλλοντος;

Φυσικά υπάρχει πάντα ο άλλος δρόμος. Όμως αυτός δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να έχει στο επίκεντρό του το επιχειρηματικό αγροτικό κέρδος. Μια αγροτική παραγωγή, κατά την άποψη μου, θα πρέπει να έχει στο επίκεντρό της την κάλυψη των διατροφικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου με ποιοτικά και ασφαλή προϊόντα. Μια παραγωγή που θα σέβεται τις ανάγκες επιβίωσης του αγροτικού πληθυσμού και ανάπτυξης του βιοτικού του επιπέδου. Μια παραγωγή που δε θα θυσιάζει το περιβάλλον στο βωμό του κέρδους. Μια τέτοια αγροτική παραγωγή απαιτεί φυσικά και κοινωνικό μετασχηματισμό, με ριζικές ανατροπές στη δομή και το σχεδιασμό των κοινωνικών αναγκών.

Τι θεωρείς απαραίτητο για να νικήσουν οι αγροτικές κινητοποιήσεις;

Δυστυχώς όλοι οι αγώνες που απομονώνονται είναι καταδικασμένοι να αποτυγχάνουν. Άρα και στην περίπτωση των αγροτικών κινητοποιήσεων για να μπορέσουν αυτές να έχουν θετικό αποτέλεσμα θα πρέπει να συνδεθούν με το σύνολο της κοινωνίας σε ενιαίο μέτωπο διεκδίκησης. Αιτήματα όπως αφορολόγητο που να καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες επιβίωσης και σταδιακή φορολόγηση των μεγάλων εισοδημάτων για τους αγρότες αλλά και το σύνολο της κοινωνίας, είναι αιτήματα κομβικά, που μπορούν να αποτελέσουν βάση για ευρύτερο μέτωπο αγώνα ενάντια στα νέα μνημονιακά μέτρα που δεν πλήττουν μόνο τους αγρότες αλλά το σύνολο της κοινωνίας.

Μπορούμε εκτός ΕΕ!

Τα ευρωμνημόνια μας οδηγούν στην καταστροφή

Η κυβέρνηση, η ΝΔ και τα άλλα μνημονιακά κόμματα λένε πως εάν δεν περάσει το ασφαλιστικό θα μας διώξουν από την ΕΕ και θα έχουμε μεγάλο πρόβλημα. Δεν είναι έτσι;

Ας μη γελιόμαστε, αν συνεχίσουμε το δρόμο των Ευρωπαϊκών μνημονίων των περικοπών και της διαρκούς λιτότητας δε θα έχουμε απλά πρόβλημα, σύντομα θα αντιμετωπίσουμε το φάσμα της εξαθλίωσης και της καταστροφής. Ο άλλος δρόμος, ακόμη και με έξοδο από την ΕΕ, θα είναι σίγουρα δύσκολος. Για μερικά χρόνια θα πρέπει να καταβληθεί σοβαρή προσπάθεια για την ανασυγκρότηση της παραγωγής και της οικονομίας. Με κοινωνικό έλεγχο και διαφορετικό προσανατολισμό της κοινωνίας, με ανακατανομή του παραγόμενου

πλούτου και τις ανάγκες του λαού και της κοινωνίας στο επίκεντρο, σε αντίθεση με τα κέρδη των λίγων, πιστεύω ότι σε μερικά χρόνια θα είμαστε σε καλύτερη θέση από σήμερα.

Μα, αντέχει η ελληνική αγροτική παραγωγή εκτός ΕΕ; Δεν ζουν οι αγρότες από τις επιδοτήσεις;

Μεγάλο μέρος του ελληνικού λαού και φυσικά και των αγροτών, έχει καταλάβει πολύ καλά πως η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι το σπίτι των λαών (όπως λέει και το σύνθημα στις πορείες). Τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, οι πολυεθνικές, οι τράπεζες, οι μεγαλοεπιχειρηματίες, δηλαδή το μεγάλο κεφάλαιο, είναι αυτό που διαφεντεύει την ΕΕ και φυσικά το κάνει για να αποκομίζει κέρδη. Πολλοί αρχίζουν επίσης να καταλαβαίνουν ότι η ΕΕ δεν έχει μηχανή που κόβει χρήμα και μοιράζει, όπως μας παραμύθιαζαν τόσα χρόνια. Τις δικές μας εισφορές επιστρέφει και τις κατανέμει έτσι ώστε να πηγαίνουν μέσω των προμηθειών στις εταιρείες της, ενισχυμένες με επιπλέον εθνικούς πόρους. Οι επιδοτήσεις της ΕΕ είναι προσανατολισμένες έτσι ώστε να οδηγούν σε μείωση του αγροτικού πληθυσμού, συγκέντρωση της γης σε λίγα χέρια και εξυπηρέτηση των συμφερόντων του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος και της βιομηχανίας τροφίμων. Η αγροτική παραγωγή χρειάζεται επιδοτήσεις ώστε να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες με φθηνά και ποιοτικά προϊόντα. Αυτές όμως μπορεί κάλλιστα να είναι εθνικές.

Πώς βλέπουν οι αγρότες την κωλοτούμπα του ΣΥΡΙΖΑ;

Ακριβώς όπως και η υπόλοιπη κοινωνία, ίσως με ακόμη πιο άγριες διαθέσεις, διότι οι αγρότες είχαν πιστέψει τα ψέματα του ΣΥΡΙΖΑ, όπως της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ πριν από αυτόν. Αντί αυτής αντιμετωπίζουν το φάσμα του ξεκληρίσματος, ειδικά οι μικρομεσαίοι αγρότες.

Σημαίνει αυτό πως πείθονται από τη ΝΔ και γενικά την Δεξιά – Ακροδεξιά;

Δε θα το έλεγα. Είναι αλήθεια ότι γίνεται προσπάθεια από μικρή μερίδα αγροτών να περάσει η λογική πως «με τη ΝΔ θα ήμασταν καλύτερα», ή ότι «όλοι οι πολιτικοί είναι ίδιοι». Όμως για πρώτη φορά ένα μεγάλο τμήμα νέων σε ηλικία αγροτών, που βγαίνει στο δρόμο του αγώνα για πρώτη φορά, προβληματίζεται, συζητάει, αναζητά προς τα αριστερά. Αυτό είναι το πιο ελπιδοφόρο σε αυτές τις κινητοποιήσεις και μια σοβαρή παρακαταθήκη για το αγροτικό κίνημα στο μέλλον.

Πηγή: ΠΡΙΝ